

פרד"ס כיבוד דוד

מס'

ע"ש דוד שלמה בן רינה ז"ל
ראש-הכולל הרב אורי פולק שליט"א

פרשת פנחס – פשט- מפי הרב

"וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמָּכָה, אֲשֶׁר הִכָּה אֶת-הַמְדִינִית זְמָרִי בֶן-סְלוּא. נָשִׂיא
בֵּית-אָב לְשִׁמְעוֹנִי"

צריך לדעת מה ראה זמרי בן סלוא להיכנס לצרה זו?

ראה בסיום פרשת בלק: "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית וכו' (פרק כ"ה פו). רש"י: נתקבצו שבטו של שמעון אצל זמרי, שהיה נשיא שלהם ואמרו לו: "אנו נידונין במיתה ואתה יושב ושוקק?". הלך והביא את כזבי בת צור והביאה למשה, ושאל אותו אם היא מותרת. ונתעלמה ממנו הלכה כדי שיבוא פנחס ויטול שכן (סנהדרין דפ"ב).

זמרי בן סלוא ראה שכאשר הולכים אל בנות מואב עוברים על ג' עברות:
א. שתיית יין ב. עבודה זרה לפעור ג. גילוי עריות.

לפיכך ביקש למעט בעברות, שאם יביא אותה לאוהל שלו גם אין כאן יין וגם אין ע"ז, ויש רק עריות, וגם את זה רצה להתיר כאשר בא למשה ואמר: "אם ציפורה הותרה לך גם זו מותרת". בא פנחס והרג את זמרי שעקר את הראיון שלו למעט בעברות, שהרי הוא מתיר הלכה שאסורה ברבים, והוא ראש-שבט ורצה שכולם ילמדו ממנו, ואין שום היתר להתיר עברה אחת כדי לא לעשות עברות רבות, ולכן פנחס הרגו כדי שלא יכנס בלב הרואים סברא עקומה, וצריך לקיים את הדינים בלי להיכנס לכל מיני שאלות ולהתחכם.

כמו שמצינו בפרשת קורח, שבא לשאול את משה שאלות אפילו שיש בהם קושי. עם כל זאת אסור להרהר על הקב"ה, וצריך לשמור את ההלכות כמות שהם, ולא לחפש התרים.

וכן מצינו במי מריבה אצל משה, שהקב"ה אמר לו: 'דבר אל הסלע ומצד שני אמר לו: 'קח את המטה'. וכתוב שכתוצאה מהדיבור, הסלע יוציא ממנו. ואח"כ כתוב: 'והוצאת להם מים'. ולכאורה זה כפילות, וכן תלה בתחילה בסלע שייתן מימיו ואח"כ כתוב 'והוצאת להם'. אלא כך היה הציווי. בתחילה לדבר, ואם הסלע לא יוצא מימיו- אז והוצאת ע"י המטה במכה, ולכן ציווה אותו הקב"ה לקחת את המטה.

והוא הבין שיש אפשרות שלא יצאו מים ע"י הדיבור- ואז יגרם חילול ה'. אבל אם יכה את הסלע- ודאי יצאו מים. לכן העדיף להכות ישר מאשר לדבר, וזה היה חטאו שעשה חשבונות בציווי של ה'. אפילו שכוונתו הייתה לטובה (ושל קורח הייתה לרעה, וכן של זמרי בן סלוא) נענש שלא להיכנס לארץ, כיון שלא קיבל את הדברים כמה שהן, והיה יכול לעשות קידוש ה' יותר גדול, שהיה מוציא להם מים על ידי הדיבור בלבד.

ולכן צריכים אנחנו לקבל את הציוויים של ה' יתברך כמו שהם מבלי לעשות חשבונות כדי למצוא התרים ולעשות דברים לפי הנוחות שלנו, שבזמרי בה מכח התאבה וקורח בא מכח הגאווה.

למני השבת:

בברכת שבת שלום
הרב אורי פולק שליט"א

רמז - בעל הטורים

א. לכרמי - ב' פעמים במסורה: לכרמי משפחת הכרמי. ואיך מה לעשות עוד לכרמי (ישעיה ה, ד). מי הוא כרמי? זה שנאמר בו לכרמי משפחת הכרמי כדכתיב (שם שם, ז) כי כרם ה' צבאות בית ישראל:

ב. מות ימתו - כתיב חסר. קרי ביה ימתו מיתות הרבה, מתלוננים ועדת קרח:

רמז - רבנו בחיי

מגדל עז שם ה' בו - ירוץ צדיק ונשגב. (משלי יח, י)

שלמה המלך עליו השלום בא ללמדנו בכתוב הזה: (משלי יח, י) על מדת הבטחון, ובאור הכתוב: כי הבוטח בשם ה' הנה הוא כאדם שהוא במגדל עוז והוא יושב שם לבטח ולא יירא משום אדם, וכענין שכתוב: (תהלים קיח, ו) "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם". בו ירוץ צדיק ונשגב, מן הצרה, וכענין שכתוב: (משלי כט, כה) "ובוטח בה' ישוגב", כלומר מכל צרה ומאויב, כי אם יעלה על ההרים הרמים או יסתר בשפל הבקעות איננו נשגב מן האויב, ואמנם שם ה' ישגבה ממנו. ומלת "בו" איננה חוזרת "למגדל" אלא "לשם ה'", כי אין אדם רץ במגדל עוז, אבל כל מי שרץ בשם ה' ישוגב כבמגדל, ועל כן יאמר כי הצדיק ירוץ בשם ה' ולא יכשל. ומפני שדרך הרץ ליכשל אפילו במישור יאמר כי הבוטח איננו כן כי ירוץ ולא יכשל, כענין שכתוב: (משלי ד, יב) "ואם תרוץ לא תכשל".

ומה שאמר "מגדל עוז" ולא אמר הר גבוה שם ה', לפי שהמגדל צורך גדול לבני אדם בעת צרה ובעת מלחמה, כענין שכתוב באבימלך: (שופטים ט, נא) "ומגדל עוז היה בתוך העיר וינוסו שמה", על כן המשיל שם ה' למגדל עוז לפי שבטחון הבריות בשם ה' יצילם מכל צרה, והוא שכתוב: (תהלים כ, ב) "יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב", והוא המגדל החזק אשר בו ישגבו הבריות בעת צרתם, וכן אמר דוד: (תהלים נט, ב) "ממתקוממי תשגבני", ואמר כן לגלית: (שמואל א - א יז, מה) "אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי בא אליך בשם ה' צבאות אלהי מערכות ישראל". וכשם שהמשיל שלמה המלך ע"ה שם ה' "למגדל" כן המשילו ישעיה ע"ה לחדר שהאדם סוגר הדלת אחריו ונשגב בו, הוא שכתוב: (ישעיה כו, כ) "לך עמי בא בחדריך וסגור דלתך בערך". ומצינו בפסוקים שהוא יתעלה נמשל בכל מקום "במעון", "בחדר", "במגדל", "בסלע", במעון: (תהלים צ, א) "ה' מעון אתה היית לנו", בחדר: "לך עמי בא בחדריך", במגדל: "מגדל עוז שם ה'", בסלע: (שמואל ב כב, ב) "ה' סלעי ומצודתי". ולפי שהוא יתעלה בכל מקום לכך הוא נמשל בכל מקום, ורז"ל (בר"ר סח, י) כנו שמו מקום, לפי שהוא יתעלה כולל המקום וכל החלקים, והוא מקומו של עולם. וידוע שאין אדם נקרא צדיק אלא הבוטח בו, כענין שכתוב: (משלי כח, א) "וצדיקים ככפיר יבטח", כי כל אחד מהם בוטח בשם יתעלה ככפיר הבוטח בכחו, ולמדך הכתוב כי הצדיק ירוץ בבטחונו להשתדל במצות ויעבוד הש"י לילה ויום ויטרח לכבוד שמו ולא ילאה, כי נפשו השכלית תאמצהו ותוסיף בו כח, וכן אמר הנביא: (ישעיה מ, לא) "וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו", באור זה כי יטרחו טורח גדול ולא ייגעו, כי יש מצות צריכות טורח גדול ועמל יתר, כגון פדיון שבויים והצלת נפשות שהם מצות שצריכות זריזות גדולה, ועל זה אמר: "ירוצו ולא ייגעו", ירצה לומר כי הצדיקים מחליפין כח וגבורה בעבודה ובמצות ועל כן אינם נלאים, וזהו שכתוב: (שופטים ה, לא) "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו", המשיל לשמש בגבורתו שאיננו נלאה.

וכן יש מצות שהם צריכות שקידה והתמדה כגון תלמוד תורה וקנין מדות היראה, צריך האדם שירגיל עצמו בהם עד שההרגל בהם יחזור לו לטבע, ואמר על זה: "ילכו ולא ייעפו", ולשון "ילכו" מלשון: (בראשית יז, א) "התהלך לפני", שתרגום: הלך בדחלתי, והכונה שישתדלו במדת היראה ולא יחזור להם לעייפות. וידוע כי ממת היראה יגיע האדם למדת הבטחון, הוא שכתוב: (תהלים קטו, יא) "יראי ה' בטחו בה'", ועל כן אמר שלמה ע"ה בכאן: "מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב", באר כי שם ה' הוא מגדל עוז לצדיק הירא, והוא היכול לרוץ והבטוח שלא יכשל במרוצתו. ושתי מדות אלו מצאנום בפנינחס שהיה ירא את ה', ובטח בו כדי לקדש את שמו, הוא שכתוב: (מלאכי ב, ה) "בריתי היתה אתו החיים והשלום ואתנם לו מורא וייראני ומפני שמי נחת הוא", באר הכתוב כי נתן לו שתי מדות אלו שהם "החיים והשלום" בשכר שתי מדות שהיו בו "היראה והבטחון" היראה, זהו: "ואתנם לו מורא", בשכר המורא שירא אותי, הבטחון, זהו: "מפני שמי נחת הוא", שבטח בשם יתעלה לבא כנגד כל השבט להרוג הנשיא שלהם ובת המלך, והיה קרוב להיותו נהרג, ונחת מפני שמי, ועל כן זכה וזכה בעשותו המעשה הזה וקנא לשם הגדול והשיב את החמה.

זהו שכתוב: פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו'. השיב את חמתו. פירשו קצת המפרשים: הניח, מלשון: (ישעיה ל, טו) "בשובה ונחת", כי בקנאתו הניח למידת הדין, כענין: (שמות לג, יד) "והניחותי לך". אך המובן ממלת "השיב" שהחמה היתה ראויה ללכת על ישראל אלא שפינחס השיבה לגמרי ולא הלכה.

ויש לדקדק: ואיך לא הלכה, ומתו מישראל ארבעה ועשרים אלף, אבל זה ראייה שכלן היו משבט שמעון, ולא נפקד אחד מישראל משאר השבטים, וזהו השבת החמה משאר ישראל, וזהו הבאור: "השיב את חמתי מעל בני ישראל", שלא חלה מדת הדין חוץ מן השבט, זהו: "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי", ולא כליתי אחד מישראל. נמצאת למד שהשבת החמה גרמה קיומן של ישראל, שאלמלא כן היו כלין, ואם כן פנחס גרם לישראל אורך ימים ושנות חיים מאותו זמן עד סוף העולם, ואותן השנים אין להם סוף ותכלית, ולכך זכה לחיות לאין תכלית, מדה כנגד מדה, כי פינחס זה אליהו, כענין שאמר הנביא: (מלאכי ב, ה) "בריתי היתה אתו החיים והשלום", ונאמר כאן: "את בריתי שלום".

ויהי אחרי המגפה שאו כל מקום שנופלין הוזקקו למנין משל לזאב שנכנס לתוך הצאן הורד בעל הצאן למנותן מה חסרו ד"א למה מנה אותן משל לרועה שמסר לו בעה"ב צאנו במנין השלים הרועה שמירתו כשמחזירין צריך למנותן כשיצאו ישראל ממצרים מסר למשה במנין דכתיב וידבר ה' אל משה במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל וגו' ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשש מאות אלף רגלי הרי קבלן במצרים במנין בא ליפטר מן העולם בערבות מואב החזירם במנין :

לאלה תחלק הארץ ומי הן לעומדים בערבות מואב והלא ליוצאי מצרים נתחלק הארץ דכתיב (שמות ו) ונתתי אותה לכם מורשה מפני מה לא חלקה להן לפי שצפוי לפני הקב"ה שסוף עתידין משפחות לכלות מהן ומי הן אלו שכתובות למעלן (שם) ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאל בן הכנענית הרי ו' כשאתה קורא לנמואל משפחת הנמואלי אין שם אחד וכן בבנימין בני בנימין בלע ובכר וגו' הרי י' וכשבא אתה למנותן בלע משפחת הבלעי וגו' חסרו ה' מן הבנים הרי ששה משפחות על הזנות בעצת בלעם אין שאינה עושה את שלה לכך אמר הקדוש ברוך הוא מה אני מחלק את הארץ לבני אדם העתידים למות כיון שבאו לערבות מואב ועמדו על בוריים אמר לו הקב"ה לאלה לחלק הארץ :

זש"ה (משלי יח) מדינים ישבית הגורל לפי שכתב סימן כל שבט ושבט מיעקב (בראשית מט) זבולן לחוף ימים ישכון יששכר רובץ בין המשפטים מאשר שמנה לחמו אין לך רשות לחלק אלא על פי הגורל ומעשה נסים היה בגורל אלעזר בן אהרן מולבש אורים ותומים וקלפי הגורל לפני יהושע שנאמר (יהושע יט) ויריתי לכם גורל פה לפני ה' ועד שלא יעלה הגורל אלעזר אומר ברוח הקדש גורל שבט פלוני עולה שיטול ממקום פלוני ויהושע פושט ידו ועולה שנאמר (שם יט) אלה הנחלות אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון וזו היתה יתירה שהיה הגורל צווח בשעת עלייתו אני גורל פלוני השבט עליתי לו במקום פלוני ומנין שהיה הגורל מדבר דכתיב על פי הגורל :

ותקרבנה בנות צלפחד אותו הדור היו הנשים גודרות מה שאנשים פורצים שכן את מוצא שאמר להן אהרן (שמות לב) פרקו נזמי הזהב אשר באנזי נשיכם ולא רצו הנשים ומיחו בבעליהן שנאמר ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב וגו' והנשים לא נשתתפו עמהן במעשה העגל וכן במרגלים שהוציאו דבה (במדבר יד) וישבו וילינו עליו את כל העדה ועליהם נגזרה גזירה שאמרו לא נוכל לעלות אבל הנשים לא היו עמהם בעצה שכתוב למעלה מן הפרשה (שם כו) כי אמר ה' להם מות ימותו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה איש ולא אשה על מה שלא רצו ליכנס לארץ אבל הנשים קרבו לבקש נחלה בארץ לכך נכתבה פרשה זו סמוך למיתת דור המדבר שמשם פרצו האנשים וגדרו הנשים :

ד"א ותקרבנה בנות צלפחד וגו' גדולה להן וגדולה לאביהן גדולה למכיר וגדולה ליוסף שכך יצאו ממנו נשים חכמות וצדקניות מה חכמתן שלפי שעה דברו שהיה משה עוסק בפרשת נחלות לאלה תחלק הארץ אמרו לו אם כבן אנו נירש כבן ואם לאו תתיבם אמנו מיד ויקרב משה את משפטן לפני ה' צדקניות היו שלא נישאו אלא להגון להם ולמה זמן הקדוש ברוך הוא למשה באחרונה שלא יראה משה עצמו שפירש מן האשה ארבעים שנה הודיעו הקב"ה באלו לומר הרי הנשים שלא נצטוו לא נישאו אלא להגון להם :

וכתיב **ויקרב משה את משפטן** יש אומרים שהפליא מן משה שיש צדיקים שנתגאו בדבר מצוה והתיש הקדוש ברוך הוא את כחן את מוצא שאמר דוד (תהלים קיט) זמירות היו לי חקיקך לומר שקלות ורגילות כזמירות אמר לו הקב"ה חייך שסופך לטעות בדבר שהתינוקות קורין כשהעלה את הארון טעה ונתנו על העגלה שנאמר (שמואל ב ו) וירכיבו את ארון האלהים על עגלה חדשה תלה הארון עצמו באויר ונשמטו הפרות מתחתיו קרב עזא לסמכו (שם) ויכוו שם האלהים על השל מפני ששגגת תלמוד עולה זדון ויחר לדוד על אשר פרץ ה' פרץ בעזא אמר לו הקדוש ברוך הוא ולא אמרת זמירות היו לי חקיקך ולא למדת (במדבר ז) ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו התחיל תוהא (ד"ה א ט"ו) פרץ ה' אלהינו בנו כי לא דרשנוהו כמשפט וכן משה מפני שאמר (דברים א) והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתי התיש כחו משל לשלחני שאמר לתלמידי אם יבואו לך סלעים לפרוט פרוט ואם תבאו מרגליות הביאם אלי באת אצלו חוליא אחת של זכוכיות הוליכה אצל רבו הלך רבו להראותה לאחר אף כך משה אמר הדבר אשר יקשה מכם וגו' באו בנות צלפחד והפליא ממנו ויקרב משה את משפטן לפני ה' כן בנות צפחד דוברות כך הוא הדין א"ל הקדוש ברוך הוא ולא אמרת הדבר אשר יקשה מכם וגו' הדין שאין אתה יודע הנשים דנין אותו

ד"א ויקרב משה וגו' ריש לקיש אומר יודע היה משה רבינו את הדין הזה אלא באו לפני שרי עשרות תחלה אמרו דין של נחלות הוא ואין זה שלנו אלא של גדולים ממנו באו אצל שרי חמשים ראו שכבדו אותן שרי עשרות אמרו שרי חמשים אף אנו יש שם גדולים ממנו וכן לשרי מאות וכן לשרי אלפים וכן לנשיאים השיבו להם כולם כענין הזה שלא רצו לפתוח בה לפני מי שגדול מהם הלכו לפני אלעזר אמר להם הרי משה רבינו באו אלו ואלו לפני משה ראה משה שכל אחד ואחד כבד את מי שגדול ממנו אמר אם אומר להם את הדין אטול את הגדולה אמר להם אף אני יש גדול ממני לפיכך ויקרב משה את משפטן וגו' השיבו הקב"ה כן בנות צלפחד דוברות שהודה הקדוש ברוך הוא לדבורן נתן תתן להם תן להם מטלטלין ובכרות אב בנכסי חפר נטלו ג' חלקים חלק אביהם שהיה מיוצאי מצרים וחלקו עם אחיו בנכסי חפר שהיה בכור ונטל שני חלקים ד"א נתון תתן להם שנטלו בעבר הירדן וקרבו לפני יהושע ואלעזר בארץ כנען שנאמר ותקרבנה לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע ולפני הנשיאים לאמר ה' צוה ביד משה וגו' ואף יעקב אבינו ראה שנוטלות מיכן (בראשית מט) בנות צעדה עלי שור זה הירדן שנעשה למשה כחומה שלא יכנס לארץ ואומר ליוסף בנותיך נוטלת כאן וכאן והעברת את נחלת אביהן להן נאמר בירושת הבן ונתתם ובבת והעברתם שהבת מעברת נחלה מן שבט לשבט והיתה לבני ישראל לחקת משפט שהנחלות יוצאות בדיינין :

עולת שבת בשבתו על עולת התמיד:

הנה בקרבנות שבת ור"ח וחג המצות, כתיב על עולת התמיד, שהוא לעילא לעילא, כנזכר בזוהר פרשת אחרי מות. אבל בשבועות, לא כתיב אלא מלבד עולת התמיד. ואדרבא, ביום מתן תורה, היה ראוי לכתוב על עולת, דהוי לעילא לעילא, יותר מר"ח ובחג המצות. גם נדייק, החלוק שבין תעשו ליעשה.

ואמנם בזה יתבאר, ההפרש שיש בין שבת, לר"ח וי"ט, כי בשבת יש למעלה ב' מיני זווגים, האחד הוא בסוד המלאכים, ועל ידם נעשה הזווג ההוא, ואז הוא בחי' זווג המלאכים. ר"ל, כי הם נעשים בחי' מ"ן, כדי שיושפעו מלמעלה, וזווג זה הוא בליל שבת, ולכן אנו מותרים בתשמיש המטה בליל שבת. והשני הוא בסוד הנשמות, ולכן אנו אסורים בתשמיש המטה ביום השבת, לפי שאז אנו צריכים לעלות בסוד מ"ן, ועל ידינו נעשה הזווג העליון, כדי להשפיע נשמות:

והנה מציאות ב' זווגים אלו, הם על ידי יעקב ויוסף, כנזכר בזוהר בהיכלות של פרשת פקודי. ולכן שכיון שבשבת נעשים ב' זווגים אלו, האחד על ידינו, והב' ע"י זולתינו ויש זווג למעלה ולמטה, לזה נאמר בשבתו על עולת התמיד ונסכה, לפי שהזווג הזה נעשה למעלה, כי ז"א נכלל באבא, ונוקביה באימא. וזהו הטעם דכתיב, (שמות ל"א י"ד) ושמתם את השבת כי קדש היא לכם, היא עצמה קדש, לפי שזו"ן עולים עד או"א, הנקראים קדש, בסוד (ויקרא כ"ה י"ב) יובל היא קדש תהיה לכם. משא"כ בי"ט, שנאמר בהם (שם כ"ג) מקראי קדש, ולא קדש ממש. ולסיבה זו, כתיב בשבת ולעולת התמיד:

ואמנם להיות כי שני מיני זווגים, אחד על ידינו ואחד ע"י זולתנו לכן לא כתיב ביה לא יעשה מאליו, ולא תעשו אותם. ואמנם בחג המצות, ובראשי חדשים, נעשה הזווג העליון, אבל אינו על ידינו אלא. מאיליו, כי ז"ס מ"ש בזוהר בפרשת אמור, דזווגא דפסחא לאו איהו מסטרא דילן, ולכן נאמר בר"ח ובחג המצות, על עולת התמיד יעשה, כי יש זווג עליון ונעשה מאיליו:

ואגב גררא, נבאר ג"כ החלוק שיש בין שבת לר"ח, באופן זה, והוא, כי בשבת גובר הזכר מצד אבא, אבל בר"ח, גוברת הנקבה מצד אימא. וזה נרמז ביחזקאל, (יחזקאל מ"ו) וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, כי בתחלה תמצא הוי"ה ישרה בענין שבת, כמו שה"כ ימי המעשה וביום השבת, ר"ת **י-ה-ו-ה**, כי אותיות י"ו הזכרים, גוברים על אותיות ה"ה הנקבות. אבל בר"ח כתיב, השבת יפתח וביום החדש, ר"ת **הי"ו**, כי אות ה' א', שהיא אימא, שלטא על י' שהוא אבא:

ואמנם בחג השבועות, אסור בתשמיש המטה בין ביום בין בלילה, וכמ"ש הרשב"י בזוהר בהקדמת בראשית שצריך לעסוק בתורה כל ליל שבועות, והענין הוא, כי בליל שבועות אנו מתקנים התכשיטין של המטרונותא. אבל ז"א אינו נתקן על ידינו, אלא ע"י אימא עילאה, בסוד (שיר ג') בעטרה שעטרה לו אמו בעת חתונתו. ולכן אסור בתשמיש המטה, דוגמת יום הכפורים, בסוד (בראשית כ' ל"ב) אך לא בת אמי ותהי לי לאשה, כי בכל לילה ההיא, לא יש שום זווג למעלה, לפי שעדיין נוקביה דזעיר צריכה לטבול ביום בבקר, כנז' בזוהר שם. אבל ביום שבועות, מזדווגים זו"ן ע"י אימא עילאה לבדה:

ובזה יתבאר טעם השינויים שבחג השבועות כי הנה לפי שהזווג נעשה ע"י אימא ולא אבא, לכן לא, כתיב על עולת התמיד, כיון שאינו מצד אבא. ולפי שאנו מתקנים את המטרונותא בלילה, לזה אמר תעשו, כי אנו עושים תקונים. גם לזה בכל שאר המועדים כתיב, מלת תמימים למעלה, כמ"ש ושבעה כבשים בני שנה תמימים וגו', אבל בחג השבועות לא כתיב מלת תמימים עד לבסוף, מלבד עולת התמיד ומנחתו תעשו תמימים, לפי שאינם עדיין בבחי' תמימים ושלמים, עד אחר שאנו מתקנים המטרונותא, ותטבול בבקר, ואח"כ יהיו תמימים בתקוניהם, ולכן כתיב בתחלה תעשו, ואח"כ תמימים:

בפנחס רמזים שני משיחים

פנחס היינו חיים ח"ס מן אותיות פנחס בגימטריה 68 והוא משיח בן דוד, שנאמר עליו (תהלים כ"א) חיים שאל ממך, וחיים אותיות משיח, מלבד אות ש', שהיו"ד כפולה. ופ"נ, היינו משיח בן יוסף, שהם מאותיות מנצפ"ך (פנ עולים בגי' 130 כמניין קל שהם 5 גבורות, כל הויה 26 כפול 5 = 130 ואם כן ב' הגבורות הללו רמזים כל ה-5 גבורות ונשאר אותיות מצק שעולות בגי' 150 כמניין קן שכתוב בזוהר שהמשיח נמצא במקום שנקרא קן ציפור). והיינו ביאור משה ותרין משיחין. והיינו (משלי ט"ז ט"ו) באור פני מלך חיים, פני (מאותיות פנחס), משיח בן יוסף. מלך זה משה. כמד"א, (דברים ל"ג ה') ויהי בישרון מלך. חיים- בן דוד (כמניין חס מפנחס):